

REFERAT Eldrerådet 2019-2023 d. 17-09-2020

Mødedato   Torsdag d. 17. september 2020 kl. 10:00

Mødested

Indholdsfortegnelse

Protokoll fra møtet 20.8.....	3
Møtedokumenter.....	5
Møter i helseutvalget.....	9
Nytt omsorgsenter i Søgne.....	11
Plan om hatkriminalitet.....	13
Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024.....	15

Punkt 51/20: Protokoll fra møtet 20.8.

Bilag

Protokoll 20-08-2020

Dato 9. september 2020
Saksnr.: 2020002206-46
Saksbehandler Raimond Oseland
Godkjent av

Saksgang
Seniorrådet

Møtedato
17.09.2020

51/20 Protokoll fra møtet 20.8.

Forslag til vedtak

[Protokollen godkjennes](#)

Punkt 202002206-97: Møtedokumenter

PROTOKOLL SENIORRÅDET

Dato: 17.09.2020
Sted:
Behandlede saker: 51/20-55/2051/20 - 55/20
Møtets varighet: Kl. 10.00 til 14.30
Møteleder: Leder i utvalg Ingrid Wisløff Jæger

Tilstede: Ingrid Wisløff Jæger, Arild Birkenes, Torgny Aanensen, Eirik Zahl, Mette Salvesen, Tormod Mjaaseth, Oddbjørn Kleivane, Bjørn Nilsen, Laila Elefskaas, Else Tellefsen, Randi Førde Roll-Lund

Bjørn Nilsen forlot møtet kl.12.00.

Forfall: Solveig Nordkvist, Gurli Stavrum

Tilstede fra adm: Ilse van Lingen, Frode Trelsgård, Kjetil Daasvatn, Trygve Hansen (sak 53/20), Johanne Benitez Nilsen, Hanne Kro Sørborg (sak 54/20), Lars Petter Aasheim (sak 55/20).

Behandling av utvalgssak

51/2051/20 Protokoll fra møtet 20.8.2020

(ark.nr. 2020002206)

Seniorrådets vedtak
Protokollen godkjennes

[Skriv inn vedtaket her](#)

52/20 52/20 Møter i helseutvalget (ark.nr. 2020002206)

Seniorrådets vedtak
Seniorrådet gjør oppmerksom på at saker som angår eldre skal behandles i seniorrådet før vedtak fattes.

[Skriv inn vedtaket her](#)

53/20 53/20 Nytt omsorgssenter i Søgne (ark.nr. 2020002206)

Seniorrådets vedtak
Seniorrådet tar saken til orientering

[Skriv inn vedtaket her](#)

54/20 54/20 Plan om hatkriminalitet (ark.nr. 2020002206)

[Klikk her for å skrive inn tekst.](#)

Seniorrådets vedtak
Saken tas til orientering

[Skriv inn vedtaket her](#)

55/20 Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024 (ark.nr. 2020037068)

Skriv inn tittel her

Seniorrådets vedtak

Det foreslås at nettsalg av alkohol i dagligvarebutikker også vurderes å gjelde andre aktører som f.eks. spesialbutikker for ølsalg.

Skriv inn vedtaket her

56/20

Eventuelt

Mette Salvesen: ønsker informasjon fra helse og mestring om inntaksprosedyrer mm. I koronasituasjonen

Else Tellefsen: ønsker en oversikt over kommunale boliger, serviceboliger, omsorgsboliger og sykehjem, hva inneholder de og hvilke tilbud gis de respektive stedene.

Kulturdirektøren vil forsøke å innarbeide et tilskudd til arrangement på den internasjonale seniordagen, i økonomiplanen.

Vedr. sykling i gågata: Politiet opplyser at man ikke har kapasitet til oppfølging.

Forskningsprosjektet vedr "Hvordan vil vi ha det når vi blir syke, og gamle" er fulgt opp av Laila Elefskaas og Eirik Zahl . Zahl har vært på ett møte.

Punkt 52/20: Møter i helseutvalget

Dato 9. september 2020
Saksnr.: 2020002206-47
Saksbehandler Raimond Oseland
Godkjent av

Saksgang
Seniorrådet

Møtedato
17.09.2020

52/20 Møter i helseutvalget

Forslag til vedtak

[Tas til orientering](#)

Punkt 53/20: Nytt omsorgsenter i Søgne

Bilag

2020.09.16 Søgne omsorgsboliger - Seniorrådet

20200916-Nye Oms.boliger-presentasjon

Dato 9. september 2020
Saksnr.: 2020002206-48
Saksbehandler Raimond Oseland
Godkjent av

Saksgang
Seniorrådet

Møtedato
17.09.2020

53/20 Nytt omsorgsenter i Søgne

Forslag til vedtak

[Saken tas til orientering](#)

Punkt 54/20: Plan om hatkriminalitet

Bilag

Seniorrådet 17.september 2020

Dato 9. september 2020
Saksnr.: 2020002206-49
Saksbehandler Raimond Oseland
Godkjent av

Saksgang
Seniorrådet

Møtedato
17.09.2020

54/20 Plan om hatkriminalitet

Forslag til vedtak

[Saken tas til orientering](#)

Punkt 55/20: Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Bilag

Vedtak AIU, 15102020, Sak 15/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak Ungbys, 18092020, Sak 3/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak RFF, 06102020, Sak 22/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak Form, 14102020, Sak 134/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak HELSEUTV, 13102020, Sak 38/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak KULTUR, 16092020, Sak 62/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak BYSTED, 24092020, Sak 116/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak OPPV, 15092020, Sak 41/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak byst, 18112020, Sak 202/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak NÆR, 13102020, Sak 47/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Vedtak byst, 28102020, Sak 177/20, Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Alkoholpolitiske retningslinjer

Forskrift om salg og skjenking av alkoholholdig drikk i Kristiansand kommune

Forskrift om åpningstider for serveringsvirksomhet i Kristiansand kommune

Høringsbrev

Høringssvar Fellesforbundet

Høringssvar Næringsforeningen

Høringssvar Kristiansand Restaurant - og hotelleierforening

Høringssvar Bakgården

Høringssvar - Politiet

Høringssvar Mat & uteliv

Behandling av høringsinnspill til alkoholpolitisk handlingsplan

Dato 8. september 2020
Saksnr.: 2020037068-12
Saksbehandler Lars Petter Aasheim
Godkjent av

Saksgang	Møtedato
Oppvekstutvalget	15.09.2020
Kulturutvalget	16.09.2020
Seniorrådet	17.09.2020
Ungdommens bystyre	18.09.2020
By- og stedsutviklingsutvalget	24.09.2020
Råd for funksjonshemmede	06.10.2020
Helseutvalget	13.10.2020
Nærings- og eierskapsutvalget	13.10.2020
Formannskapet	14.10.2020
Bystyret	28.10.2020

Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Forslag til vedtak

[Bystyret vedtar alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024 med alkoholpolitiske retningslinjer og tilhørende forskrifter.](#)

Sammendrag

Alkoholpolitisk handlingsplan er utarbeidet med bakgrunn i vedtatt planstrategi for nye Kristiansand kommune 2019-2023 (sak 63/19) som fastslår at kommunen skal ha en temaplan for helhetlig rusmiddelpolitikk. Planarbeidet ble startet opp som vedtatt i 2019, men som følge av pandemisituasjonen har en vært nødt til å dele opp planarbeidet. For å sikre at den delen av temaplanen som omhandler alkoholpolitikken, med alkoholpolitiske retningslinjer og tilhørende forskrifter, blir behandlet i god tid før den nye bevillingsperioden - legges denne delen derfor frem for politisk behandling nå. Den vil inngå som delplan i temaplanen for helhetlig rusmiddelpolitikk. Den øvrige delen som vil omfatte mål og tiltak knyttet til det operative arbeidet på rusfeltet, vil bli lagt frem så fort som mulig. Administrasjonen jobber med restart av planprosessen, tilpasset pandemisituasjonen utover høsten.

Forslaget til Alkoholpolitisk handlingsplan er forankret i alkohollovens formål, som fremkommer av § 1-1:

«Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer»

Planforslaget er kortfattet og tar for seg de ulike ansvarsområdene og virkemidlene kommunen har i alkoholpolitikken. Sentrale tema er saksbehandling, samhandling med næringen, kommunens kontrollansvar, skjenkebevillinger og salgsbevillinger. Planen bygger i stor grad på de tre tidligere kommuners planverk og erfaringer som er gjort med ulike tiltak og bestemmelser. Planen har følgende sentrale tiltak:

- Saker av prinsipiell betydning skal til politisk behandling
- Kontrollutvalgs-ordningen som har vært i tidligere Kristiansand kommune foreslås ikke videreført
- Skjenking til kl.02.00 foreslås videreført
- Rimelig omfang av mat som krav for innvilgelse av skjenkebevilling videreføres
- Det åpnes for spesialbutikker for ølutsalg
- Vilkår for uteservering foreslås videreført
- Det foreslås at nettsalg av alkohol begrenses til å gjelde dagligvarebutikker, og ikke utvides til å gjelde andre aktører
- Samarbeid og dialog med bransjen videreføres og styrkes, blant annet når det gjelder opplæring og kontroller
- Den forebyggende tenkningen om at enkelte aktiviteter og steder bør være skjermet for alkoholbruk, blant annet ut fra hensynet til barn og unge, videreføres i retningslinjene

Utkastet til Alkoholpolitisk handlingsplan som legges frem for politisk behandling, forankrer prinsipper og tiltak i forbindelse med kommunens regulatoriske virkemidler. Dette er igjen konkretisert i retningslinjer og forskrifter som legges frem for samtidig behandling.

Planprosessen har før pandemiutbruddet hatt brede involveringsprosesser i form av dialogmøter med bransjen, politi, vakselskaper, NHO og kvadraturforeningen. Det har vært tilsvarende innspillmøter med fagpersoner, representanter fra bruker og pårørendeorganisasjoner på rus- og psykisk helsefeltet og ideelle organisasjoner.

Camilla Dunsæd   Brede Skaalerud   Torbjørn Urfjell
Kommunedirektør   Direktør helse og mestring   Direktør Kultur og Innbyggerdialog

Vedlegg:

Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024

Alkoholpolitiske retningslinjer

Forskrift om salg og skjenking av alkoholholdig drikk i Kristiansand kommune

Forskrift om åpningstider for serveringsvirksomhet i Kristiansand kommune

Høringsbrev

Hørings svar Fellesforbundet

Hørings svar Næringsforeningen

Hørings svar Kristiansand Restaurant - og hotelleierforening

Hørings svar Bakgården

Hørings svar - Politiet

Hørings svar Mat & uteliv

Behandling av høringsinnspill til alkoholpolitisk handlingsplan

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Med bakgrunn i alkoholloven skal kommunen utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan, jf. § 1-7d. I planstrategi for nye Kristiansand kommune, 2019-2023 er det vedtatt at kommunen skal ha en temaplan for helhetlig rusmiddelpolitikk som også omfatter de alkoholpolitiske virkemidlene. Planarbeidet startet opp som vedtatt i 2019, med plan om vedtak i 2020. Da kommunen kom i en pandemisituasjon med rød beredskap, ble mange ressurser i flere direktørområder omdisponert slik at deler av planarbeidet ikke kunne slutføres og prosessen ble forsinket. På bakgrunn av dette prioriterte administrasjonen arbeidet med den delen av planen som omfatter alkoholpolitikken og de regulatoriske virkemidlene. Denne legges derfor frem for politisk behandling nå - som en selvstendig delplan som vil inngå i temaplan for helhetlig rusmiddelpolitikk. Den øvrige delen som vil omfatte mål og tiltak knyttet til det operative arbeidet på rusfeltet, vil bli lagt frem så fort som mulig. Det jobbes med restart av planprosessen, tilpasset pandemisituasjonen utover høsten.

Juridisk grunnlag

Det følger av alkoholloven at ny handlingsplan forutsetningsvis bør vedtas senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer, jf. § 1-6 tredje ledd. Dette med bakgrunn i at gjeldende bevilninger utløper 30. september 2020. På grunn av ressursituasjonen i forbindelse med epidemien og avvikling av sommerferie, har administrasjonen av hensyn til bearbeidelse av høringsuttalelser og god forankring av endelig planutkast ikke hatt mulighet til å legge frem saken tidligere. Av alkoholloven § 1-6 siste ledd gjøres det unntak for fornyelse av gitt bevilning som ikke er endelig avgjort innen bevilningsperiodens utløp. Gjeldende bevilninger vil derfor fortsatt være gyldig i inntil 3 måneder fra begynnelsen av ny bevilningsperiode (30.12.2020). Planen vil være politisk behandlet og vedtatt i god tid før dette. Administrasjonen kommer til å forlenge salgs- og skjenkebevilninger i henhold til lovverket, og den politiske behandlingen vil derfor ikke medføre praktiske konsekvenser eller ulemper for bransjen.

Hovedelementene i planforslaget:

Forslaget til Alkoholpolitisk handlingsplan er forankret i alkohollovens formål, som fremkommer av § 1-1:

«Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer»

Planforslaget er kortfattet og tar for seg de ulike ansvarsområdene og virkemidlene kommunen har i alkoholpolitikken. Sentrale tema er saksbehandling, samhandling med næringen, kommunens kontrollansvar, skjenkebevilninger og salgsbevilninger.

Planen bygger i stor grad på de tre tidligere kommuners planverk og erfaringer som er gjort med ulike tiltak og bestemmelser. Planen har følgende sentrale tiltak:

- Saker av prinsipiell betydning skal til politisk behandling
- Kontrollutvalgs-ordningen som har vært i tidligere Kristiansand kommune foreslås ikke videreført
- Skjenking til kl.02.00 foreslås videreført
- Rimelig omfang av mat som krav for innvilgelse av skjenkebevilning videreføres
- Det åpnes for spesialbutikker for ølutsalg
- Vilkår for uteservering foreslås videreført
- Det foreslås at nettsalg av alkohol begrenses til å gjelde dagligvarebutikker, og ikke utvides til å gjelde andre aktører

- Samarbeid og dialog med bransjen videreføres og styrkes, blant annet når det gjelder opplæring og kontroller
- Den forebyggende tenkningen om at enkelte aktiviteter og steder bør være skjermet for alkoholbruk, blant annet ut fra hensynet til barn og unge, videreføres i retningslinjene

Planprosess og medvirkning

Planarbeidet har vært prosjektorganisert og har hatt en bred representasjon av sentrale fagpersoner fra helse og mestring, oppvekst og kultur og innbyggerdialog. Alarm har deltatt fast som brukerorganisasjon og sykehuset har hatt representasjon i arbeidet. Et arbeidsutvalg bestående av kommuneoverlegen, fagpersoner innenfor rusfeltet med særlig kompetanse på forebygging og fagansvarlig for bevilling har lagt til rette for de faglige drøftingene og dialogkonferanser som er avholdt.

En fikk gjennomført tre dialogmøter før koronasituasjonen hindret det videre arbeidet. Det har vært ett dialogmøte med serveringsbransjen 42 deltakere, hvor blant annet politi og kriminalitetsforebyggende koordinator deltok, sammen med vakselskap, drosjenæringen, NHO og kvadraturforeningen. Det har også vært dialogmøter med innspill til planarbeidet med 30-40 deltakere fra bruker og pårørendeorganisasjoner på rus- og psykisk helsefeltet og ideelle organisasjoner som har sentrale innsatser i rusarbeidet i byen. Det er også gjennomført en kafedialog med om lag 50 fagpersoner i sentrale funksjoner på rusfeltet- både fra kommune og spesialisthelsetjeneste.

Arbeidsutvalget deltok 16. september 2019 i møte hos seniorrådet, 23. september i møte hos rådet for funksjonshemmede, 23. oktober 2019 i møte hos ungdommens bystyre. Dette var for å få innspill og ha innledende dialog rundt sentrale tema i planarbeidet. Planforslaget legges frem for tilsvarende instanser i forbindelse med behandling av saken.

Høring

Planforslaget har vært sendt ut til høring. Høringsbrevet med alkoholpolitisk handlingsplan, retningslinjer og forskrifter ble sendt ut på høring 4. mai, med høringsfrist 12. juni, til alle i skjenkebransjen samt andre eksterne instanser, se mottakerlisten i høringsbrevet. Administrasjonen har mottatt høringsinnspill fra Arbeidstilsynet, Fellesforbundet, Agder Politidistrikt, Bakgården Bar AS, og Mat og Uteliv. Ved høringsfristens utløp var det flere sentrale aktører man ikke hadde mottatt uttalelse fra. Administrasjonen mottok etter avtale, høringsinnspill fra Næringsforeningen og Kristiansand Hotell – og Restaurantierforening etter fristen. Av hensyn til sakens opplysning ønsker administrasjonen også å behandle disse høringsinnspillene.

Følgende høringsinnspill foreslår endringer i planutkastet:

- Fellesforbundet (FF) har foreslått at man tar inn krav om vilkår om minstelønn ved tildeling av skjenkebevilling
- Næringsforeningen, Restaurant- og Hotelleierforeningen, og Bakgården bar AS mener skjenketiden bør utvides til kl. 03.00.
- Næringsforeningen ønsker at kravet til rimelig omfang av mat i den vesentligste delen av åpningstiden i forbindelse med innvilgelse av skjenkebevilling fjernes.
- Næringsforeningen er positive til videreføringen av spesialbutikkordningen fra Songdalen, men ønsker tilsvarende åpningstider for ølutsalg i spesialbutikker som for dagligvareforretning.
- Høringsinnspillene drøftes i eget vedlegg. Kommunedirektøren anbefaler ikke endringer i planutkastet på bakgrunn av høringsinnspill. Skjenketid er i planutkastet vurdert og begrunnet ut fra folkehelsehensyn og erfaringer med nåværende skjenketid til kl. 02.00. Høringsuttalelse fra Agder politidistrikt støtter disse vurderingene. Kravet til rimelig omfang av mat på serveringssteder som skal skjenke alkohol er også begrunnet i risikoreduserende tiltak og noe som bygger opp om seriøse bransjeaktører. Spesialbutikker er når det gjelder åpningstider, fra administrasjonens side vurdert og sammenliknet med andre spesialbutikker som vinmonopol og ikke dagligvareforretninger. Når det gjelder forslaget om å ta inn

krav om vilkår om minstelønn ved tildeling av skjenkebevilling, er dette vurdert juridisk, og man har funnet at det ikke er tilgang til det. Andre kommuner har gjort tilsvarende vurdering.